

Nr 3

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av motioner om Sveriges officiella inställning till Nordvietnam.

I en i första kammaren av herr *Nils-Eric Gustafsson* väckt motion, nr 465, och en i andra kammaren av herrar *Larsson* i Borrby och *Elmstedt* väckt likalydande motion, nr 591, vilka hänvisats till utrikesutskottet, föreslås att riksdagen måtte uttala sig för att Sverige måtte ompröva sin officiella inställning till regeringen i Nordvietnam.

Till utskottet har även hänvisats en i första kammaren av herr *Lars Werner* väckt motion, nr 185, samt en i andra kammaren av herr *Hermansson m. fl.* väckt likalydande motion, nr 239, i vilka föreslås att riksdagen i skrivelse till regeringen begär initiativ för att upprätta diplomatiska förbindelser med Demokratiska Republiken Vietnam.

Beträffande motiveringen till motionärernas yrkanden får utskottet hänvisa till motionerna.

Under det tolfte mötet med FN:s generalförsamling (1957) antog denna med stor majoritet en resolution om upptagande av Sydkorea och Sydvietnam till medlemmar i FN. Sverige röstade för resolutionen vilket samtidigt innebar ett erkännande av de båda länderna. I en röstförklaring framhöll den svenske representanten herr *Edberg*, att Sverige dittills tvekat att stödja ansökningar om medlemskap från ännu delade stater. Herr *Edberg* hänvisade emellertid till att Sverige några veckor tidigare i säkerhetsrådet röstat för både Sydkoreas och Sydvietnams inträde i FN, varvid för det svenska ställningstagandet åberopats universalitetsprincipen, nödvändigheten av samarbete mellan alla stater, både stora och små, samt önskvärdheten av att berörda stater accepterade de förpliktelser som följde av medlemskap i FN. Frågan om Nordvietnams inval var icke aktuell vid denna tidpunkt och har därefter ej tagits upp i FN.

Sverige etablerade år 1960 diplomatiska förbindelser med Sydvietnam. Den svenske ambassadören i Bangkok har sedan dess även varit ackrediterad i Sydvietnam dit han beger sig någon gång om året. Sverige har emellertid icke inrättat något beskickningskansli i Saigon. Upprättandet av diplomatiska förbindelser var motiverat av praktiska skäl och hade till grund då föreliggande omständigheter. Varken erkännandet av Sydvietnam eller upprättandet av diplomatiska förbindelser innebär något ställningstagande till demarkationslinjen längs den 17:e breddgraden eller till Sydvietnams eventuella territoriella krav.

När det gäller frågan om erkännande av Nordvietnam kan konstateras att avsaknaden av formella förbindelser icke hindrat att den svenska ambassadören i Peking tid efter annan besökt Nordvietnam. Sålunda har exempelvis ambassadör Petri nyligen vid besök i Hanoi haft överläggningar med representanter för den nordvietnamesiska regeringen om vad som från svensk sida kan göras för att bidra till hjälp åt civilbefolkningen.

Utskottet vill erinra om att svenska regeringen vid ett flertal tillfällen givit uttryck för sin djupa oro över kriget i Vietnam. Den har också i olika sammanhang framfört som sin mening att vietnamkonflikten icke kan lösas med militära medel utan endast genom förhandlingar mellan alla berörda parter.

Utskottet konstaterar att frånvaron av formella förbindelser icke hindrat att Sverige upprätthåller kontakter med Nordvietnam. I vietnamfrågans nuvarande ömtåliga läge finns däremot risk för att upprättandet av diplomatiska förbindelser med Nordvietnam kan misstolkas och vålla svårigheter. Det finner därför starka skäl tala för att Sverige för närvarande icke skall frångå sin hittillsvarande ståndpunkt i denna fråga.

Utskottet hemställer i enlighet med vad ovan anförts,

att motionerna I: 465 och II: 591 samt I: 185 och II: 239
icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 16 februari 1967

På utrikesutskottets vägnar:

ARNE GEIJER

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Arne Geijer, Lundström, John Ericsson, Dahlén, Möller, Palm, Virgin och Ivar Johansson;

från a n d r a kammaren: fru Renström-Ingenäs, herrar Alemyr, Ohlin, Bohman, Mellqvist, Wedén samt fru Eriksson i Stockholm.